

SONNET KÉT

Kien VII / 1943
4534

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ
Ремісників, промисловців і торговців
„ЗОСЯ“
у Львові.

СОНЦЕЦВІТ

2

ш 5 (2 ун) 5-65 д 43

06 10

СОНЦЕЦВІТ

26.072
Львів. Бібліотека
АН. УРСР

ЛІТЕРАТУРНО - МИСТЕЦЬКИЙ АЛЬМАНАХ

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ
РЕДАКТОРІВ, ПИСЬМЕННИКІВ І ПЕРЕКЛАДАЧІВ
"ВОСЬМ" У ЛЬВОВІ

I

Львів. Моб.
Зоря
Веніслав

Друковано 550 примірників, з них 50 на кращому папері.

ВИДАННЯ Т-ВА "СОНЦЕПІК"

Львівська державна
наукова бібліотека

№ 6328

Збірка п. Скрентовича (Львів)

Павло Ковжун.

Місто. (Кольорова графика).

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ
Режисерів, промисловців і торговців
„ВОЛЯ“
у ЛЬВОВІ.

Петро Тенянко

* * *

Схрещені дороги — в паралелі.
Юні шуми серця — в унісон.
Щоб здійснився містичний сон,
І цвіли душевні акварелі.

По-за кіно, по-за каруселі,
По-за блиски сірих лихтарів.
Хтось Одвічний пролетів.
Хтось Прийдешній кине ці пустелі.

Ми на крилах сонця золотого,
В хорі звуків молодих вітрів.
Ми — закінчення віків.
Ми — сузір'я всесвіту нового.

Оголились синьокрилі, срібногруді небеса.

Роспліталась, запліталась злотомісячна коса.

По гротесках, визерунках кармазинових шляхів
Споконвічний, всекосмичний опросвітленно горів.

У містичних таємницях нерозгаданність збагнув.
Сонцезвуки тонкотонів в тонколініях відчув.

Я свою святоекстазність в хвильобарвах передам.
На закресленім минулім мій майбутній новохрам.

Над закресленим сучасним білий голуб казку в'є.
Привітайте, оглашайте благовіщення моє...

Охитонились, замкнулись огнеокі небеса.
За межу земної сфери перейшла душа-краса.

* * *

Храм спопелілих богів.
Дійсність рабів, крамарів і гетер.
Як би нам вийти з похмурих печер,
Стать на вершині віків.

З нами — ридання озер.
З нами — страждання забутих могил.
Як би нам — в коло молитвенних сил,
Там, де прослався етер.

Кончить кровавий бенкет.
Духобезсмертність поставить в зеніт.
Як би нам темряву ночі з орбіт
Різати світлом ракет.

.

Браму навік зачиню.
Тільки новому життю принесу
Синтез душі і всесвітню красу.
(Барви і дзвони огню)...

* * *

Я — стихія стихій.

Огневій —

Буревій.

[Не до віку — в кресалах
Та в напудрених залах!]

І зірвавсь, як распутаний кінь.

Сиву гриву — в повітря.

[Тіні смерти кладе на палітру.
Всі сонати і арії — в тлінь.]

Гомонить.

Гоготить

Ураганний

Гігантний

Дракон.

(І ступив у святее святих на амвон.)

І танцює шалений кек - вок.

Витанцьовує чорний чардаш.

[У тремтінні маленький пророк
Прошептав: „Отче наш“...]

І сипнув феєрверки в ярах.
Закрутив каруселі в степах.
Тріумфально пройшов по горі.
І сягнув язиками—
Хустками—
Зорі...

На-останку театром блиснув.
Порохнею культури труснув.
І від цвинтарю краю
(Мій раю!)
Метеором в нірвану майнув...

[Вже не йде Богородиця рвати лілей—
Орхідей.
Руки ламає.
Ридає...
Благословення Св. Руїнам у Сина благає.]

* * *

Київ. Карпати. Кубань.

Глянь:

Мак ешафотний цвіте.

Хто тут воздвиг монумент сатані?

Наші легенди — в труні!

Чи перевідрить веселка вгорі,

Скільки роками

Ріками —

Крови і сліз — матері?

Мак ешафотний цвіте...

Де ж Ти, химерний Христе?

Київ. Карпати. Кубань.

Грань.

Дзвін віщовий загуде.

Казко-русалко південних вітрів,

Пісне моїх кобзарів!

Ми ще збентежимо нерви світів

Силою духу

І руху,

Гомоном міст і степів.

Дзвін віщовий загуде...

Скорбний, Могутній іде.

—+—+—
* * *

ІЗ ЦИКЛЮ „ІНТИМНІ ФРАГМЕНТИ“.

I

Щоб частинно здійснити едем.
Білі пані п'яніють в танку.
В осимфону скрипку струнку —
Семицвітні огні діядем.

Обсервую мільйони річей.
Тільки — Ти, тільки Ти — на екран.
Я спланую здаля огнеплан
На блискучі озера очей.

II

Мільйони радісних стоять з лілеями.
Срібнозвуки привітні церков.
Кому шляхи — каменями, трофеями,
І гірлянди моїх молитов.

Одкрилась даль чарівником омаяна.
Я назустріч — на білім коні.
Іде — Омріяна, іде — Осяяна...
Засвітить за престольні огні!

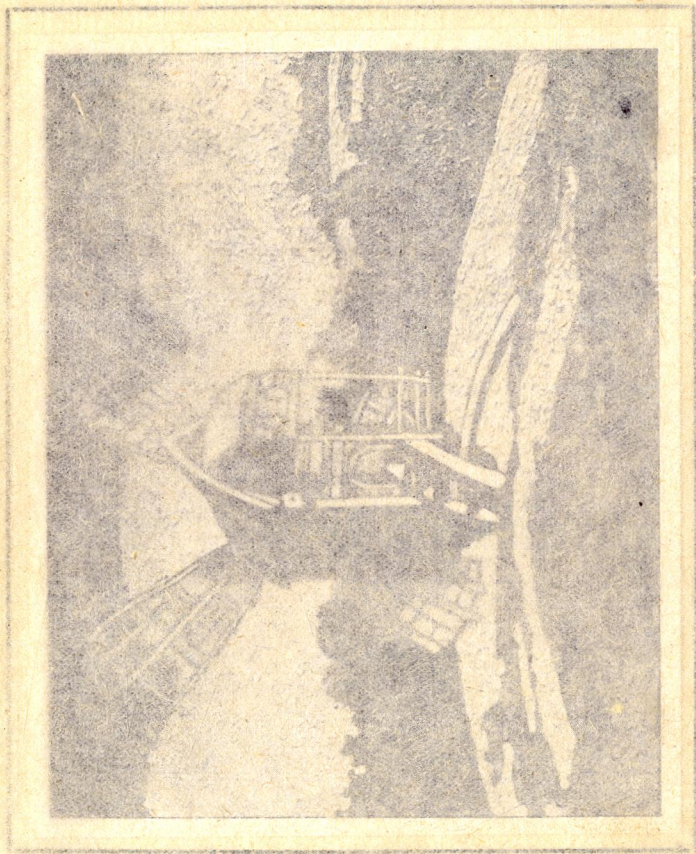

III

Тільки менти — горить молодим.
Тільки менти — з красою безгрішною.
Заворожений казкою ніжною,
Замілований раєм твоїм.

А скінчиться бенкет голубий
І я знову піду з огнестрілами.
На вершині з космічними силами —
Допишу апокаліпсис свій.

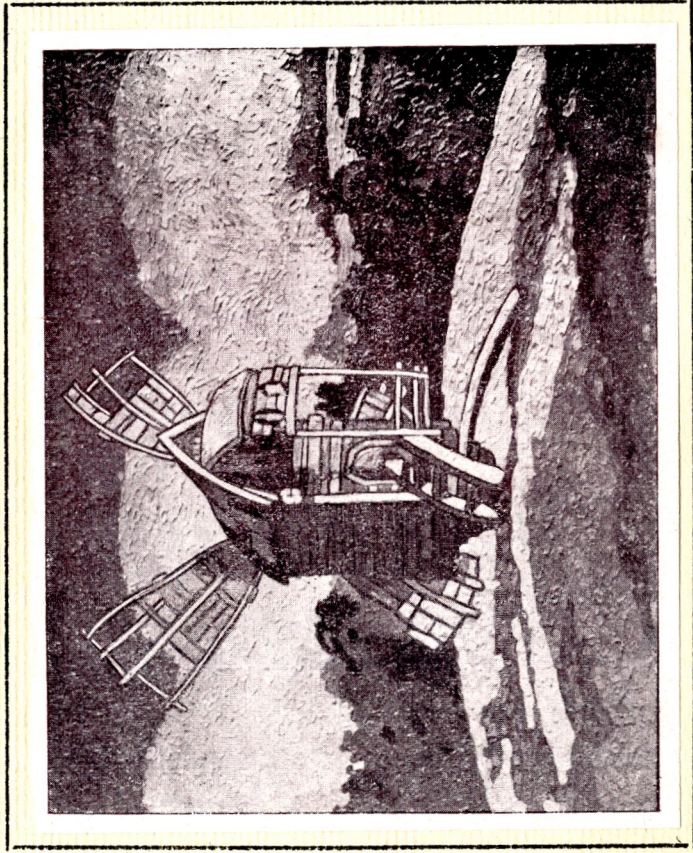

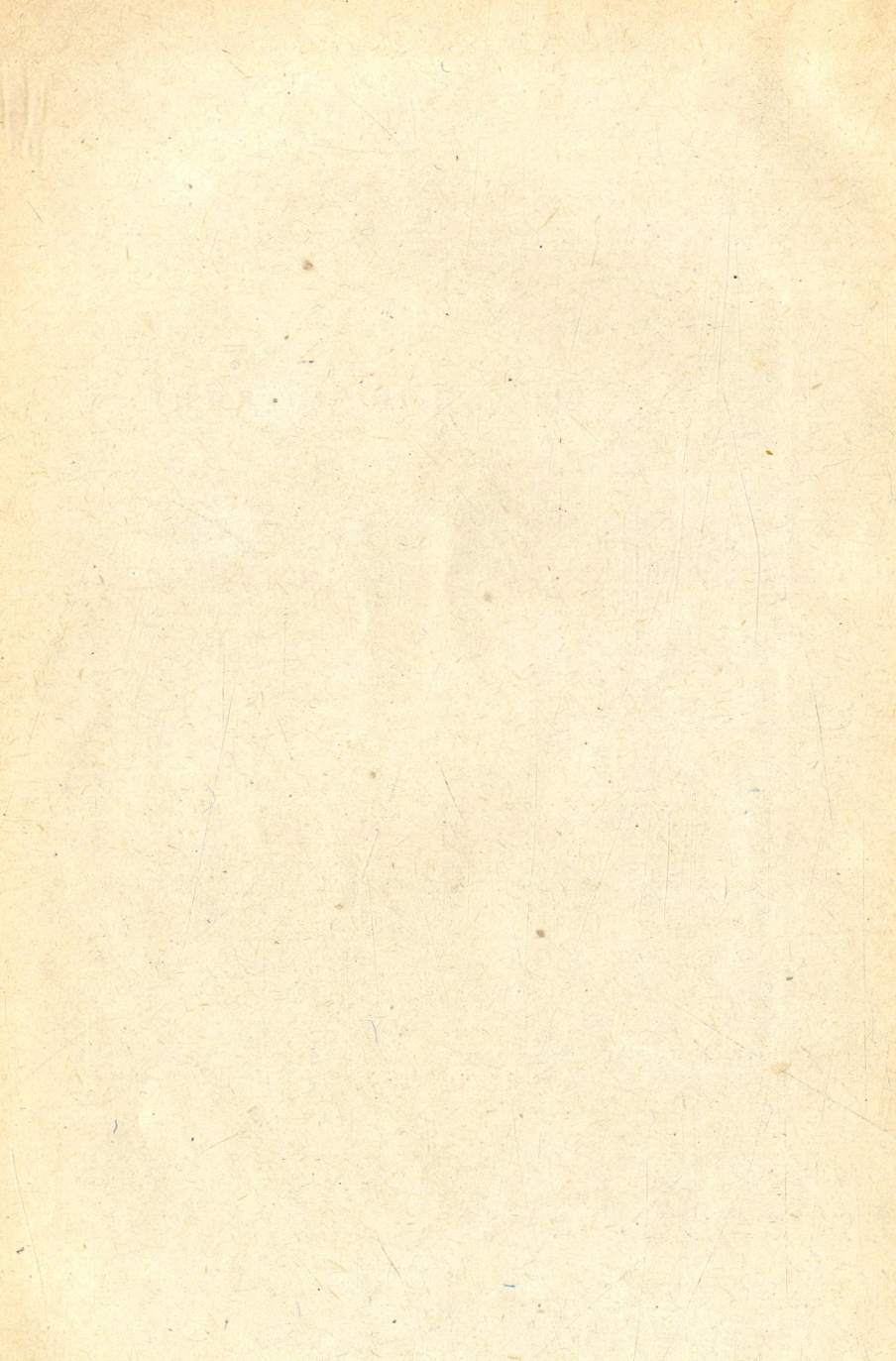
III

Тільки менти — горіть молодим.
Тільки менти — з кривою безгрішною.
Заворожений казкою ніжною,
Замкнений раєм твоїм.

А скінчиться бенкет голубий
І я знову піду в огністіах.
На вершині з космічними силами —
Допису апокаліпсис свій.

Михайло Обідний

РАНОК ВЕСНИ.

Сонце кида колоски —
Матові панелі.
Розгойдались колиски.
Хто Ти?
Надіслав мені з висот
Ніжні акварелі.

Твій загад мені співа
Про любов весною.
Хтось шукав мене, шукав,
Плакав
На мережаний рукав
Юною душою.

Сонця море в береги,
Серцеві приливо.
Сонце, сонечко, бери!
Де ти?
І нащо когось люблю
Я інтуїтивно.

1920 р.

* * *

Ой у полі, полі, в січі боєвій
Під шаблями впав я, впав і братік мій.
Побивають сльози і його й мене.

Не погасне рана.
Доля невблаганна
Знаю не мине.

Може нас карає на чужині гріх.
Не сцілуєм, мамо, слідоньків твоїх.
Захова глибоко, глибоко земля.
В темне те віконце
Не зогріє сонце
Ні любов твоя.

Сплакані безрадно сні не відновить.
Кучері шовкові будуть в ямі гнить.
Вже над нами холод надмогильних брам.
Ким же я до свого
Краю дорогого
Вістоньку подам.

1921 р.

НЕРОЗЦВІЛІ РАНКИ.

До кватирки нагиналась.

Хмара вигравалась.

Тінь — забрало. Заблищало,

Грізно закричало.

Огородчик

Поламало, цеглою заслало.

Упав тинок на барвінок—

М'яти ні жоржинок.

Не розкрило жовтих крильців

Сонце в чорнобривців...

Вбіг синок мій:

— До вязниці ведуть українців!

1921 р.

П О В С Т А Н Ц І.

В царині ночами таємничий топіт.

Промайне кінь.

Завітає в село без клопіт

Загадкова тінь.

Зберуться тихенько сусіди в хату

По вечері.

Розпочне гість з ними нараду,

Замкнувши двері.

Як усі заснуть, ніби коні гудуть.

Гук на дворі.

Погаснуть над степом, погаснуть

Червоні зорі.

На бережочку жовтому пісочку

Світа туман.

На човничку смокче люлечку

Старий отаман.

Чи то повчки чи сталеві човнички.

Пів світа — грім.

Червоніють козацькі шлички

З далеких сторін.

1921 р.

ЗГАДАЙМО.

Згадаймо, браття, хто йшов до бою,
В огні завзяття палав собою.

В глибокій тузі
Згадаймо, друзі,
Святі могили,
Що край укрили.

Гей наша слава громом несеться,
Гей наша воля ще роскується!
Ворог наш давній
Не переможе,
Юрій Преславний
Нам допоможе.

Як завжди, нині в лихій годині
Віддаймо, браття, життя Вкраїні.
Огонь завзяття
У нашій крові,
До бою, браття,
Будьмо готові!

1922 р.

==

Уривок із поеми „Квітчар“,
яку присвячено Проф. Василю
Біднову.

... Чи можна щастя уявить
Того, хто дома після бою
В садку під грушою весною
Нектарну радість буде пить.
Хто час страждань благословить
Під сонцем вільного розцвіту,
Хто вірний буде заповіту
Свою отчизну боронить.

Запізно правда надійшла,—
Квітчар не вернеться до дому.
Не плакать серцю молодому,
Не бачить рідного села.
В сирій землі на чужині
Лежить забутий, самотній.
Приспав на віки час жорстокий,
Могила зникла в бур'яні.
Лише осінні вітри
Вітри далекі, многокрилі,

Як волі вірнії брати,
Голосьять-плачуть на могили.
І сниться страднику в землі
Весняне сонце над садами,
Бреде під вербами в траві,
Біжить між вишнями до мами.
І грає радість, як весна.
І сняться битви, перемоги,
Побідні келехи вина,
До волі соняшні дороги....
Він чує вічний шелест крил
І чує вічні віщі співи:
Несуть зазоряні вінці
Борцям за правду херувіми...
Минуться бурі і огні,
З'єднає людство радість стала.
В моєму вільному краї
Чи хто згада коли Квітчара.

1920 р.

* * *

Для всього час, для всього час.

Зелену пісню — тлінь.

Бо - у, дінь-дінь!..

Курайти веж.

Невжеж, невжеж

Наш ранок згас.

Наш ранок згас.

Бо - у, дінь-дінь, дінь-дінь!..

Десятий жовтий кінь.

Прийшли, прийшли в алею лип,

А плач і наш і їх.

Де біг і сміх

Зелених втіх.

Солодкий сміх.

Солодкий гріх.

Бо - у, дінь-дінь, дінь-дінь!..

Десятий жовтий кінь.

Х — 1921 р.

Євген Іваненко

ДАЛЕКО ТАМ.

Далеко там натхненню храм,
Красі струмиться фіміам...
Далеко там...

Далеко там в узбоччю мрій
чаріють плями екзотичні
хімерних орхидей...
І тануть в сутіні тривкій
акорди солодколіричні
розквітлених ідей...

Далеко там натхненню храм,
Красі струмиться фіміам...

Далеко там вогні... вогні!
і світлотіні феєричні
незвіданих горінь...
любви блакить і неземні
утіх співзвуччя еротичні —
жага сплетінь!

Далеко там натхненню храм,
Красі струмиться фіміам...
Далеко там...

ТАК ВАБИТЬ ДАЛЕЧІНЬ...

Приспала ніч розбурхані сумління...
В моїй душі незборкані тремтіння
приспала ніжна ніч.

І блідий місяць сріблом ліг
у ніг...
Іде Царівна — Ніч!

Маріють барвні сни... В незбагненість казкову
вплітають дійсности дзвінки окови
ті чародивні сни.

Химерносяйний гай Любви
в крові...
Не переможуть сни!

Де чари забуття? І райности омани
чому в перлистії тумани
не внижуть забуття?

Чому золототканих зір вогні
мені
не зорять забуття?

І кличе далечінь на рідні ниви...
З гаїв, степів вабливовільні співи
примарять далечінь...

І в блідих промінях русальчий сміх
не стих...—
то вабить далечінь!

ІЗ ЦИКЛЮ „КОРАЛІ СЛІЗ“.

1. Забуте.

Забуте... забуте... забуте вернеться!..

Його не забудь!

Кохана!..

скривавлена рана...

О, Люба!..

хвороба та згуба...

Кривавії ріки — життя захлеснеться...

і темряви нудь!

Все хмари та хмари... Безодня затьмилась,—

втопила блакить...

Кайдани...

злотмяні тумани...

Наруга...

безпросвітна туга...

Квиління руїни — шляхи збудячилися...

змуріжився слід...

Крюки на сторожі... пустеля родилась,—
регочеться Звір!

Плач дзвінко!..

згвалтована жінко...

Плач мати!..

не треба й ховати...

Хай тішиться Звір! — помре, що родилось
під промінем зір!

Хай гине знесиле... лишається дуже—
згартується сталь!

До сонця!..

в блакить, оборонці!

До співу!..

заорюйте ниву!

Повстануть могили — скривавишся Луже,..
зрубиниться жаль.

Повстане забуте... забуте вернеться...

Його не забудь!

Кохана!..

у квіти убрана,

О, Люба!..

готуйся до шлюбу!

Скришталяться ріки... життя усміхнеться—
музики гудуть!

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ
Ремісників, промисловців і торговців
„ЗОФЯ“
у Львові.

2. Червоний жах.

На ниві запашній,
серед степів, нез'їджених доріг
кривавий стелється муріг...

На ниві запашній
іде, іде кільчастий бій,
смертельно-дикий бій
червонотруйних змій!..

Серед степів, нез'їджених доріг
червоний Жах заліг,
заліг!

Регоче Голод-Змій...
Скажіння дикее, нестриманість алкань
в танку шаленому руйнує грань...

Регоче Голод-Змій!
П'яніє п'яний вічно кат
від аромату страт
і божевілья мертвих ґрат!..

Скажіння дикее, нестриманість
алкань
Червоний Жах бажань,
бажань!

Дзвенить коса... коса бренть
незнаної баляди дикий спів...
Тут чар кошмар і диво з див!

Дзвенить коса, коса бренть,
кладе нечуваний покос
в диму кровавих рос,
людських, невивланих сліз...

Тут чар кошмар і диво з див
Червоний Жах повив,
повив...

3. ...скривавлені лілеї...

З молитвою я йду
у храм душі Твої,—
я там знайду
скривавлені лілеї...

Я н т а р ь душі
розтрощено зухвалою рукою,
розтоптаню сп'янілою юрбою
і кинуто в багно
в поталу робакам!

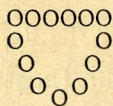
Жертовник вже потух,—
згвалтовані весталки,
у віттарі Любві дзвенять смертельні валки,—
не кадить фіміам
оганьбленим богам...

З побожностю я йду
у храм душі Твої
і там знайду
скривавлені лілеї...

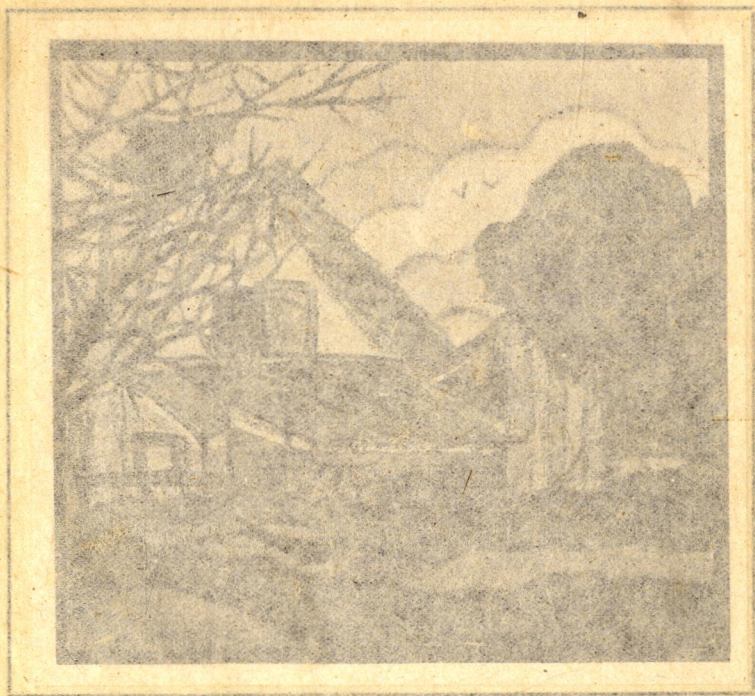
Т а м л ь о т в и с о к и х м р і й
з а б р у д ж е н о ж а г о ю,
п о в і я м к и н у т о ю р б о ю
н а в у л и ц ю, н а б у р к...
— с п р а в л я є с в я т о х а м!

З а м о в к в е л и ч н и й х о р...
п і д л е м е н т д и к и й о р г і й
у р в а в с я г і м н К р а с і... І г а л а с, і р о с п у с т а т о р г у
п а н у ю т ь о з в і р і л о т а м...
д е м о л я т ь с я б о г а м!

Ж а х л и в о к и н у в я
т о й х р а м д у ш і Т в о є ї,
д е к р о в ' ю в ж е з і й ш л и
з а т о п т а н і л і л е ї...

Збірка іл. Т. Горницького (Борина, Галичина)

Павло Ковжун.

Етюд. (Акварель).

Там льот високих мрій
забруджено жагою,
повіям кинуто юрбою
на вулицю, на бурк..
— справляє свято хам!

Замовк величний хор
— гід асмент дикий оргій
урвався гімн Креси... І галас, і доспуста торгу
панують озиріло там..
де моляться богам!

Жахливо кинув я
той храм душі Твої,
де кров'ю вже зійшли
затоптані лілеї...

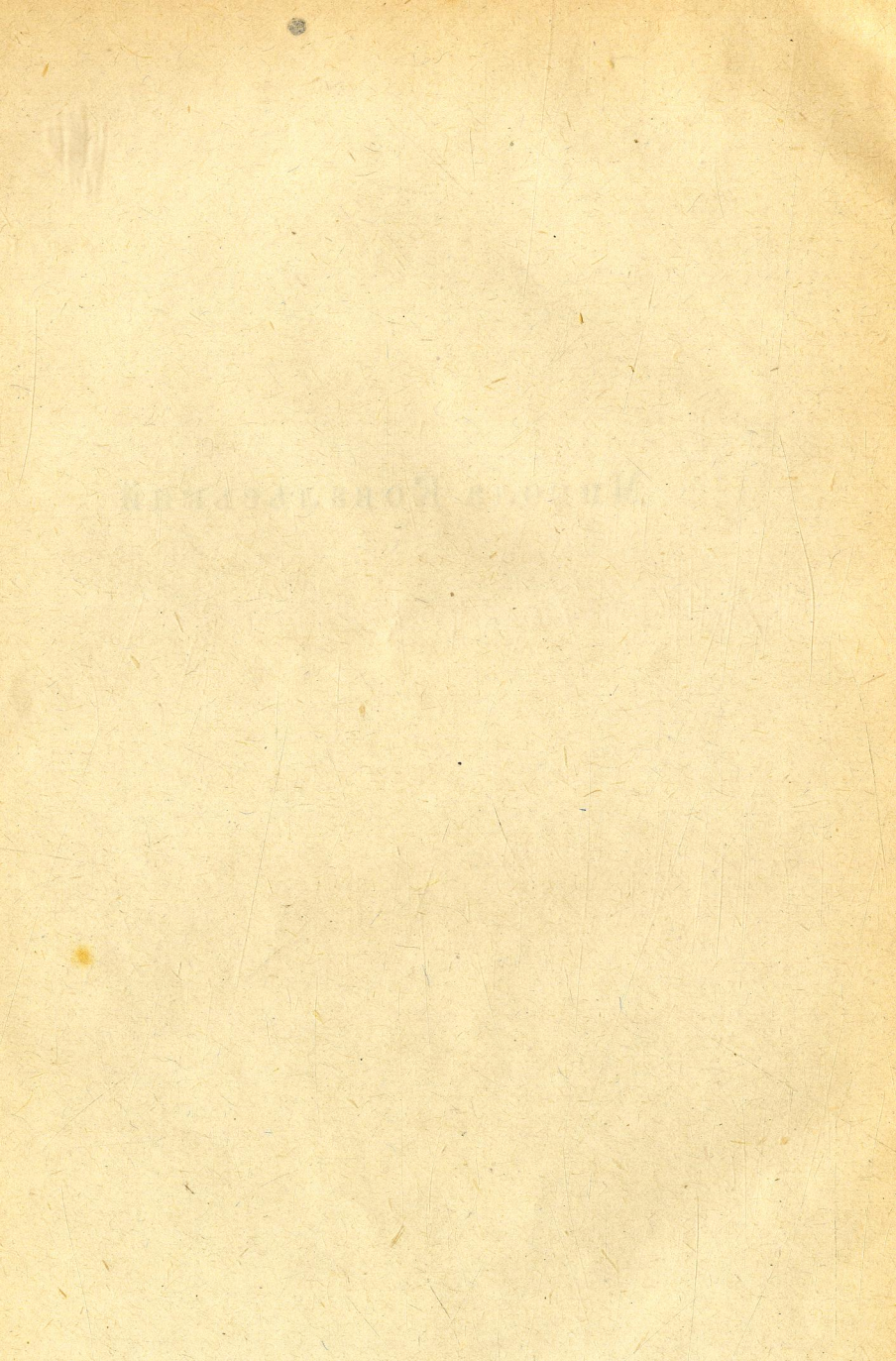
Збірка інж. Т. Горницького (Бориня, Галичина)

Павло Ковжун.

Етюд. (Акварель).

Микола Ковальський

* * *

Молись, душе, морським просторам,
Молись безмежности вітрів...
Живи, душе, життям узором
І слухай вічності мотив...

Цілуй проміння зір таємне,
Ясній, як сонце золоте...
Твори в акорди все нікчемне...
Молись життю — воно святе...

Царьгород
1918 р.

* * *

Присвячую О. О. О.

Я розглядав Ваш силует
На фоні дум і хвиль Босфору...
І одбивались в хвилях зорі...
Спокійний був Ваш силует...
Думки плели сумні узори...
Десь дико, дико вив Шіркет...
І танув в млі Ваш силует
На фоні темного Босфору...

Царьгород
1919 р.

•
—+—+—
* *

* * *

В. Г—ій.

I.

Підійшла...

Заказала сонцю спати...

Розкидала сльози зорі

На безмежному просторі...

В темні шати убирала

Срібну річку й береги...

Не сказала...

Певно — Мати...

Сонно дихали луги...

Вколисала землю сонну,
Заспівала...
Журно-журно, тайнодзвонно заспівала
казку тиху

Про таємну квітку втіхи...
Десь заплакали хорали...
Задрімали над водою
Верболози, материнка...
Хто ти, жінко?..
Не сказала...
Ледве чутною ходою захід стала здога-
няти

І пішла...
Певно — Мати...

II.

Чуєш — плаче синецвіт,
Чайка крикнула крізь сон...
Десь в долині задзвонили...
Десь далекий скорбний дзвін...
Обізвались небосхили
І чоло своє схилили...

Зажурився цілий світ...
І молитву світозірню
Творить тиша потайна...
І летять на крилах сна
Гімни Матері Вечірній,
Матері Величній,
Матері Всеслави,
Споконвічній—
Вселаскавій...

III.

Сниться сон...
Чи ти зо мною, мати?..
Сниться сон...

IV.

Ранок...
Світло ясне, світло тихе...
Здрастуй, сонце — брате...
Чи ти бачив, Матір Втіхи?...

Глянь — навколо роси-сльози...

Плачуть трави, плачуть віти...

Похилились сумно лози...

І спросоння шепіт квітів—

Де ж ти, Мати?—

Ти ж була зо мною...

.....

Ледве чутною ходою

Захід стала здоганяти

І пішла...

Хто ти -- Мати?...

1921 р.

=)::(=

Т Р А В Е Н Ь.

Цвінуть акації рясні
Бентежно-білими снігами...
Журливо-білими рядами
Цвінуть акації рясні...
Своїми мріями і снами
Шепочуть тайно щось мені...
Цвінуть акації рясні
Бентежно-білими снігами...

Блідий в задумі молодик...
В задумі незлічимі зорі...
Плете замислені узори
Блідий в задумі молодик...
І ледве чути на просторі
Таємні шелести осик...
Блідий в задумі молодик...
В задумі незлічимі зорі...

В блакитних сутінках нічних
Десь бродять привиди похилі...
То Гріх зловіщий і безсилий
В блакитних сутінках нічних...
Акацій грона сніжно-білі
Вдягає в сум зловіщий Гріх...
В блакитних сутінках нічних
Десь бродять привиди похилі...

Цвітуть акації рясні
Бентежно-білими снігами...
І бродять привиди юрбами...
Цвітуть акації рясні...
Скрегоче жовтими зубами
Зловіщий Гріх, немов у сні...
Цвітуть акації рясні
Бентежно-білими снігами...

Винниця
1920 р.

Юрій Липа

КНЯЗЬ ПОЛОНЕНИЙ.

I.

Господь міцним мене створив
І душу дав нерозділему;
Відчув я шум весняних нив:
„Звільни вівтарь Єрусалиму!“

Лунало в палацах, як ріг:
„Град Божий, визволь од полону,—
Там на розтоці всіх доріг
Земля прикраситься в корону!“

Де стану, — Божі вістовці
Кладуть у душу слово Боже!
І берло у моїй руці
Вказало далечі ворожі.

II.

Блаженні — сміливі бої!
Ми йшли, як світло гонить тіні;
Єрусалимські гаї
Росквітли здалека промінні;

Кипіли наші прапори:
„Ми станемо на горнім лоні!“ —
Та демон пристрасної гри
Зв'ялив оковані долоні.

Ох, Сарацинко, ти як цвіт,
Що дивними медами повен, —
Неситий їх забув привіт
Ще неосягнутих верховин.

III.

Ті ночі ганьби Божих слів
Розп'ялись чорними шатрами;
Я задихався в них, я млів
І знов блюзнірствував без тям.

В душі моїй, немов тавро,
Огонь навіки скам'янілий,—
Ти довго житимеш, маро,
Упокоряючи всі сили!

У танцю змій душа моя
Ридала флейтою гіркою,
І чашу дзвінко кинув я
І втік, шукаючи спокою.

IV.

Зітхали рідні лани,
І вечеріли сосни в борі,
Як сам додому в осени
Вертався я в чорному уборі.

Зламав я, Боже, Твій завіт—
Я не рівня і жебракові;
Дрімали в болю сіті віт
І небо гнулося від крові.

Я тільки глянув, не вступив:
Чи брама ще моя искриться,
І впав на смітнику хлівів
У порох заховавши лица.

V.

Ви, рідні, кличете мене, —
Але вам князя не впізнати:
Його й рабня обмине,
Щоб рабських лат не заваляти.

Ви, злобні, кажете — я зник, —
Чи сперечатимуся з вами?
Жаль вирина мені язик,
Мій дух покутує із псами.

Як сурма вража загремить
Назустріч вашій безнадії, —
Ще може меч мій заблищить,
І встану я на дні новії.

* * *

Час людини, як вовк, утікає,
він біжить безупинно, кульгавий,
а попереду муки безкраї,
Сотворитель — у славі.

Час людини рида від втоми,
час людини загине, загине,
а попереду Божії громи,
а за громами царство незмінне.

Час людини рида в неспокою,
він розсиплеться порохом сірим.
Ось проходить ясною стопою
Новотворчий над миром.

— 0 —

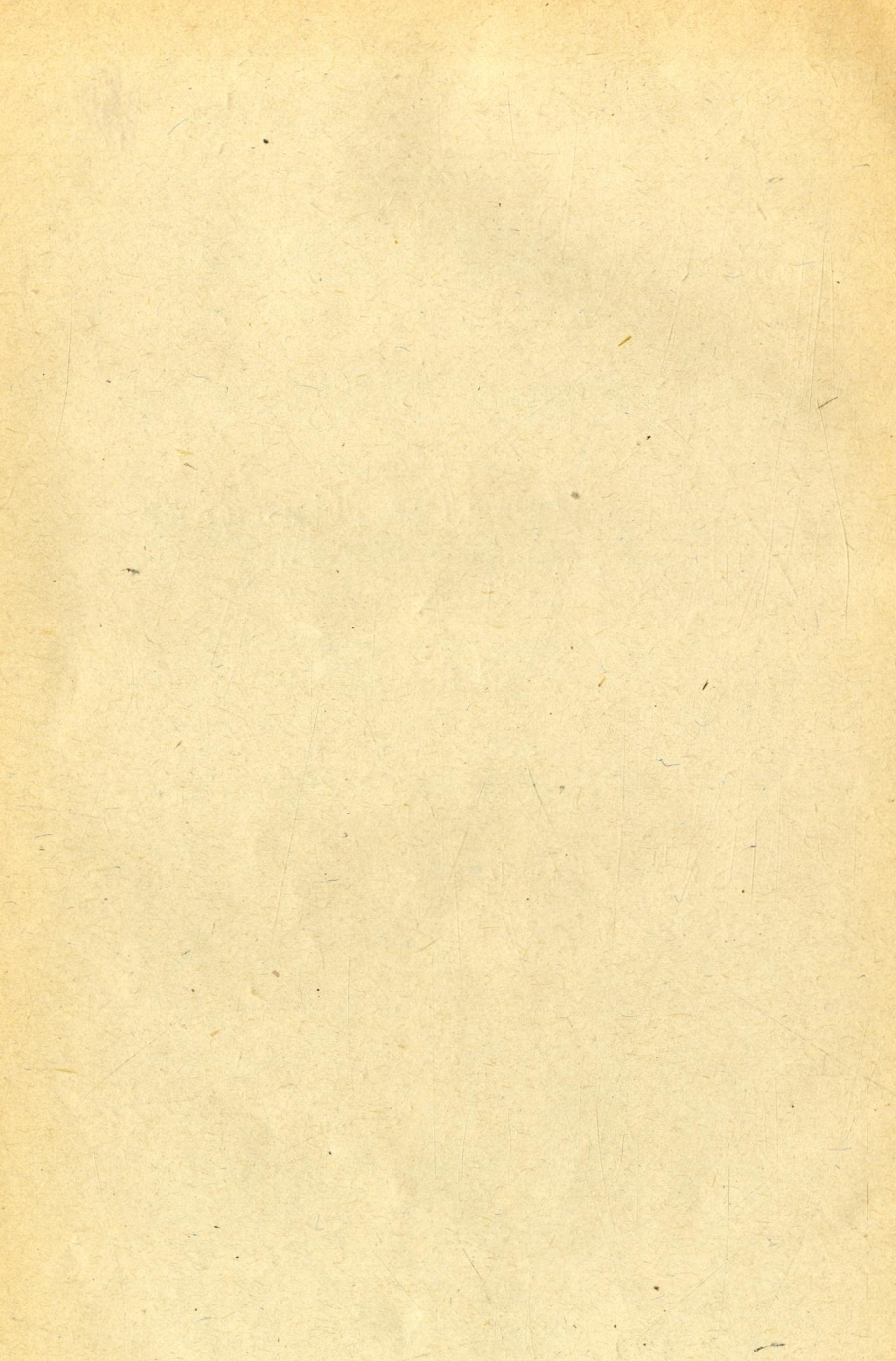
ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ
Ремісників, промисловців і торговців
“ВОІСЬ”
у Львові.

ПІСЕНЬКА.

Біжить ріка осіння,
А небо чисте, чисте!
Лети пожовклий листе
З зеленого склепіння,
Лети на груди хвиль,—
За бистрою водою...
Я теж пливу з тобою,
Забувши сум і біль,
Веселими устами
Вітатися з морями!

Наталка Лівицька

* * *

Жалібно стогнуть фльояри,
Стогнуть фльояри вітрів.
Плавно танцюють примари
В темряві сірих степів.

Сиплють тумани снігами,
Гасне довкола життя.
Смерть пролетіла над нами,
Холод скував нам чуття.

Сунуться чорнії хмари,
Зникла в пітьмі далина,
Плачуть і стогнуть фльояри.
Стелеться ніч мовчазна.

1920 р.

Д О З І Р.

О, зорі, зорі! Ви таємницю
Якусь сховали у далині.
О, зорі, зорі, небесні очі,
Я шлю вам, зорі, свої пісні.
Я шлю вам, зорі, свої зітхання,
Свої захоплень огонь ясний.
Ах, може зорі в далекім небі
Сховали щастя моїх надій.
Ах, може зорі в далекім небі
Сховали цілі усіх шукань.
Я шлю вам, зорі, далекі зорі,
Усі тривоги своїх бажань.
Я шлю вам, зорі, небесні очі,
Свої зітхання, свої пісні.
О, зорі, зорі! Яку ж сховали
Ви таємницю в височині?!

1921 р.

* * *

Під темне склепіння зеленого бору
Я вхожу несміло й тривожно.
Дивлюся, зітхаючи, просто угору
І руки складаю побожно.
Довкола стоять у глибокій задумі
Струнки нерухомі ялини.
Верхів'я зливаються в тихому шумі
І пнуться в ясні височини.
Здається мені, що з ясного простору
Ввійшла я у морок церковний.
Стою і дивлюся, зітхаючи, вгору
І слухаю спів молитовний.
Неначе колони могутні і темні,
В середині зала простора.
І шелести й звуки неясні й таємні
І п'ятьма зелено-прозора.
Тут хочеться плакати... Так тихо, так сумно...
Тут хочеться палко молитись,
На землю холодную впасти безшумно,
В поклоні низенько схилитись...
Тут тихо, спокійно... Не чути простору,
Де б'ються серця так тривожно.
Мовчу і дивлюся, зітхаючи, вгору
І руки складаю побожно.

1921 р.

Л И Ц А Р Ї.

(З Фернанда Мазада).

Спи, моя маленька з ясними очима.
Хвилі зеленіють. Сонечко над ними.
Я тобі чудову казку проспівую,
В молодість далеку згадкою злітаю.
Тут, над морем синім з хвилями сумними,
(Спи, моя маленька з ясними очима)
Як співоча пташка, радісно жила я.

Спи, моя маленька з гарними очима.
Хвилі стали сині. Сонечко над ними.
Ось моя кімнатка знов передо мною.
Я сама, одна в ній з мріями й журбою.
Раптом світлий лицарь з віями сумними.
(Спи, моя маленька з гарними очима)
Увійшов до мене легкою ногою.

Спи, моя маленька з темними очима.
Хвилі вже біляві. Сонечко над ними.
Гадка полетіла далі без упину:
Взяв мене в обійми, як малу дитину.
І мені, що спала з мріями ясними,
(Спи, моя маленька з темними очима)
Дав життя і радість у одну хвилину.

1922 р.

...::...

ЛЕБІДЬ.

(З Бальмонта).

Став заснув. Мовчить вода спокійная.
Тільки там, де мріють комиші,
Наче пісня стогне мелодійная,
Як останній плач душі.
Ах, то плаче лебідь, умираючи,
Він минуле згадує своє.
А на небі вечір, догораючи,
Безпромінне світло ллє.
Через що так жалібно ридає він?
І які жалі це серце рвуть?
О, в цю мить так хоче, так бажає він
Пережити повернуть.
Все, чим серце хвилювалося,
Чим кохання рвалось і жило,
Все навік в минулому сховалося,
Наче сон ясний пройшло.
Все, що б'ється тугою й стражданнями
Білий лебідь в пісню перелив.
Наче тут, біля ставка, з риданнями
Він пробачення просив.

І, коли засяли зорі, мріючи,
І, коли туман з води вставав,
Пісня гасла, жалібно марніючи,
І комиш про щось шептав...
Не живий він був, а затихаючи
Він співав і в пісні тихо гас;
Через те співав, що умираючи
Бачив правду в перший раз.

○)≡(○

1921 р.

Збірка Д. Кузика (Львів).

Павло Ковжун.

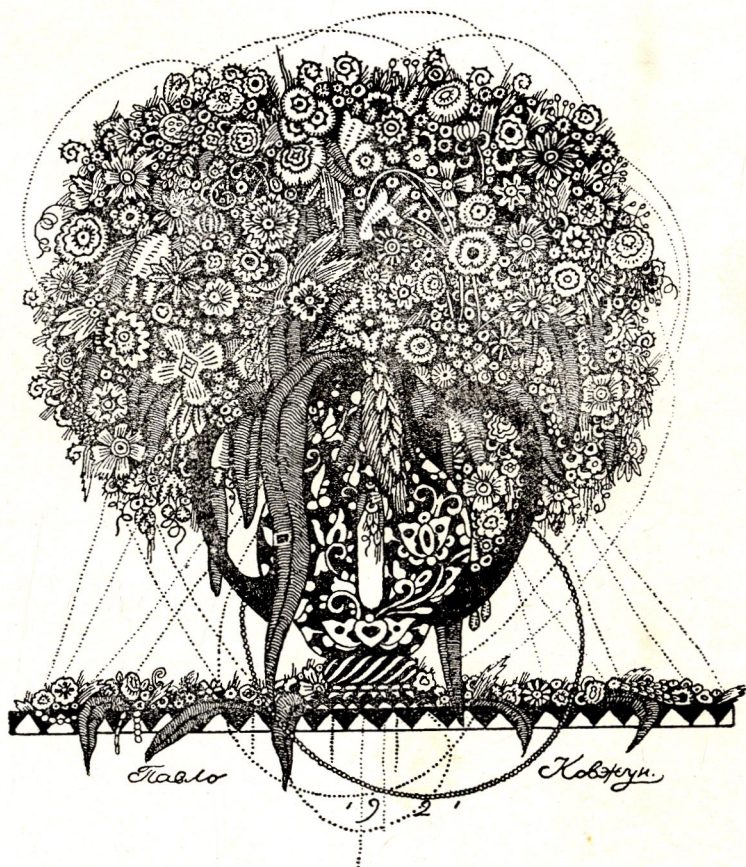
Nature morte. (Гравюра).

І, коли засяли зорі, мріючи,
І, коли туман з води вставав,
Пісня гасла, жалібно марліючи,
І комиш про щось шептав...
Не живий він був, а затихаючи
Він співав і в пісні тихо гас;
Через те співав, що умираючи
Бачив правду в перший раз.

○)(○

1921 р.

Збірка Д. Кузика (Львів).

Павло Ковжун.

Nature morte. (Графика).

Борис Лисянський

AD COELUM!

До світла,
До сонця,
До ясних просторів,
До сяйвом залитих безкраїх далин,
До волі,
До втіхи,
До зоряних хорів,
До мрійно-прозорих космічних глибин!

Забудьмо про Землю,
Забудьмо про тління,—
Хай будуть над нами одні небеса;
І в сяйві проміння,
В екстазі горіння
Співаймо: живе хай довічно Краса!

Розірвемо пути,
Знесемо кайдани,
Священий у серці створимо запал;
Вгамуймо промінням
Душевнії рани
І вславимо співом своїм Ідеал!

Я Б Л У Н Ь К А.

В ніжному промінні ранішнього світла
Солодко тріпоче яблунька розсвітла;
Чарівницю-весну усміхом вітає
І назустріч сонцю квіти розпускає.

Мов та наречена, до вінця прибрана,
У рожеву сукню яблунька убрана
І своєю юно-свіжою красою
Тішиться безмірно теплою весною.

Яблуньки - царівни запашні всі квіти
Сонця золотого є кохані діти:
Їхні пелюсточки — то рожеві мрії,
Їхні листочки — молоді надії.

І боюсь я думати, що ті милі квіти
Бурі та негоди можуть погубити,
Що вітри жорстокі їх зірвуть, розвіють—
Пелюстками рясно землю всю укриють.

І боюсь подумати, що весняні чари
Знищать лиховісні, чорнії примари,
Що загаснуть яблуньки молоді надії
І навік розвіються золоті всі мрії.

М О Л О Д І С Т Ь.

Молодість — то поодинокий скарб,
що його варт мати.

Оскар Уайльд.

Молодість — то спів є мелодійний,
То ясні, безхмарі небеса,
То акорд чарівно-гармонійний,
То життя величя краса.

Молодість — то дивне шепотіння
Радісних, незнаних серцю слів,
То душі нестримане хотіння
Таємниці збагнути віків.

Молодість — то тихії зітхання,
То блакить є промениста мрій
То палкі і сміливі змагання,
Повні віри й золотих надій.

Молодість — то струн душі тремтіння,
То пора щасливих хвилювань,
То бурхливе крові клекотіння,
То безкрайність світлих почувань.

Молодість — то фея легкокрила,
Володарка юная сердець,
То могутня, таємнича сила,
То відважний у житті борець.

Молодість — то вічне поривання
До небес, до злotosяйних зір,
То вогонь божественний кохання,
То природи є найкращий твір.

То життя є пишна царівна,
То є світоч правди і добра.
О, як щиро, молодосте дивна,
Серцем всім тебе кохаю я!

ПЕРШИЙ ПОЦІЛУНОК.

Присвячується А...

О, який коштовний є то подарунок
Перший, соромливий дівочий поцілунок!
Як перлисто-сяйна, світлая роса,
Увесь він є безгрішність, увесь є він краса.

Падають на землю зорі золотії,
Солодко тріпочуть два серця молодії;
Радісно сміється їм блакить ясна,
В душу втіха ллється безмежно-чарівна.

Як струмок сріблястий, кришталево-чистий,
Як той промінь ранішнього сонця золотистий,
Ваблять юну душу почуття незнані
І у ній співають пісні свої весняні.

Звуки неземні у серцях лунають,
Душі молодії вогнем чуття палають.
І несе кохання їм у подарунок
Перший, несміливий дівочий поцілунок.

КОРОЛІВНА.

На високій горі ліс зелений шумить,
В тому лісі — пишна і чарівна —
У палаці, що дивиться в неба блакить,
Ясноока живе Королівна.

Королівна гуляє по темних лісах,
Різнобарвні в них квіти збирає
І в прозорих своїх мрійно-сяйних очах
Всю творіння красу відбиває.

До далеких низин, до пустельних долин
Королівна ніколи не сходить;
Без турбот, без жалю, не рахуючи днин,
По лісах все своїх вона бродить.

Королівна ніколи не бачить людей
І вони її зовсім не знають;
Через те з її дивно-привабних очей
Сльози горя ніколи не сяють.

А коли у ночі із далеких низин
Людський стогін і зойк долітає,
До затьмарених, мороком вкритих далин,
Королівна свій зір обертає.

І тоді для усіх, хто живе на землі,
Промінь світла вже ріже темряву
І тоді вже на неба захмаренім тлі
Бачуть люде всі зірку яскраву.

І легенду вона по між ними творить,
Чарівливу легенду предивну
Про красу синіх гір, про небесну блакить
І про світлу ю їх Королівну.

* * *

Я кохаю Життя, я кохаю Красу,
Я кохаю запал поривання,
І у Творчости храм я побожно несу
Усі думи свої й почування.

Я кохаю безмежність космічних далей,
Я кохаю величність творіння,
Я кохаю гармонію неба глибин,
Я кохаю зірок тріпотіння.

Я до світла любов в своїм серці несу,
Я її перетворюю в звуки;
Я кохаю Життя, я кохаю Красу,
Я кохаю і радість і муки.

З М І С Т

	Стор.
ПЕТРО ТЕНЯНКО	
Схрещені дороги — в паралелі	7
Оголились синьокрили, срібногруді небеса	8
Храм спопелілих богів	9
Я — стихія стихій	10
Київ. Карпати. Кубань	12
Із циклю „Інтимні фрагменти“:	
Щоб частинно здійснити едем.	13
Мільйони радісних стоять з лілеями	13
Тільки менти — горить молодим.	14
МИХАЙЛО ОБІДНИЙ	
Ранок весни	17
Ой у полі, полі, в січі боєвій	18
Нерозцвілі ранки	19
Повстанці	20
Згадаймо	21
Чи можна щастя уявити	22
Для всього час	24
ЄВГЕН ІВАНЕНКО	
Далеко там	27
Так вабить далечинь	28
Із циклю „Коралі сліз“:	
Забуде	29
Червоний жаж.	31
Скрівавлені лілеї.	33
МИКОЛА КОВАЛЬСЬКИЙ	
Молись, душе, морським просторам.	37
Я розглядав ваш силует	38
Підійшла	39
Травень	43

ЮРІЙ ЛИПА

Князь полонений	47
Час людини, як вовк, утікає	51
Пісенька	52

НАТАЛКА ЛІВИЦЬКА

Жалібно стогнуть флюяри	55
До зір	56
Під темне склепіння зеленого бору	57
Лицарь (з Фернанда Мазада)	58
Лебідь (з Бальмонта)	59

БОРИС ЛИСЯНСЬКИЙ

Ad coelum.	63
Яблунька	64
Молодість	65
Перший поцілунок	67
Королівна	68
Я кохаю життя	70

ПАВЛО КОВЖУН

Малюнки:

Місто (кольорова графика)
Вітряк (олій)
Етюд (акварель).
Nature morte (графика)

Обкладинка роботи Петра Холодного (сина)

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ
Ремісників, промисловців і торговців
"ВОЕН"
у Львові.

0 (1986)

6328

753

